

ных документов имеет свои особенности. Прежде всего, это касается лексических средств. Неправильно выбранное слово может исказить смысл, привести к двоякому толкованию, что негативно отразится не только на практической, но и на правовой оценке ситуации, фактов и т. д. К сожалению, вопросам языкового оформления документов уделяется недостаточно внимания. Задания творческого уровня предполагают использование полученных знаний, а также самостоятельный поиск недостающей информации. В качестве заданий этого уровня можно предложить следующее: нужно составить документы, которые необходимы в сложившейся ситуации. Ситуации могут быть различные.

Самостоятельная работа студентов по изучению любой учебной дисциплины является одной из традиционных форм учебно-познавательной деятельности, осуществляемой в вузе, а также важным условием освоения учебного материала и формирования профессиональных знаний и навыков. Она дает студенту возможность развивать свои аналитические способности, навыки самоорганизации, выработать привычку систематического самообразования. При этом своевременная самостоятельная работа студента позволяет минимизировать затраты, в том числе и временные, по изучению учебного материала и добиваться прочного его усвоения.

УДК 811.161.3

А.Б. Гурнович

УА «Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт»

ВЫКАРЫСТАННЕ КАМУНІКАТЫЎНЫХ ТЭХНАЛОГІЙ ПРЫ НАВУЧАННІ МОВЕ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ

Падрыхтоўка студэнтаў да прафесійнай дзейнасці на сучасным этапе прадугледжвае не толькі забеспячэнне студэнтаў трывалымі прафесійнымі ведамі, але і мае на мэце актуалізаваць іх маўленчую дзейнасць, сфарміраваць усвядомленыя камунікатыўныя ўменні і навыкі, неабходныя для эфектыўнага наладжвання працэсу міжасобасных зносін. Важным з'яўляецца выпрацаваць уменні дакладна і правільна фармуляваць думку, лагічна будаваць выказванне, прыводзіць неабходныя факты і аргументы, весці дыскусію так, каб яна не перарасла ў канфлікт. Тут неабходна абапірацца на наступныя

принципы развіцця маўлення: адзінства маўлення і мыслення, узамасувязь вуснага і пісьмовага маўлення, актыўную камунікацыю, апору на тэкст і інш.

Навучанне студэнтаў негуманітарнага профілю ў меншай ступені звязана з лінгвістычнымі дысцыплінамі, таму іх маўленчая падрыхтоўка патрабуе больш пільнай увагі. Вельмі важным пры рабоце з такой аўдыторыяй з'яўляецца выкарыстанне розных відаў камунікатыўнай дзейнасці: гутарка, выступленне перад аўдыторыяй, прэзентацыя, дыскусія, ролевыя гульні і г.д. У такім выпадку навучанне ўяўляе сабой актыўнае дзеянне, непасрэднымі ўдзельнікамі якога становяцца самі студэнты. Пры фарміраванні камунікатыўных уменняў на беларускай мове ў практычнай рабоце студэнтаў часцей за ўсё выяўляецца вялікая колькасць арфаэпічных, лексічных, марфалагічных і сінтаксічных памылак: няправільнае вымаўленне асобных гукаў і іх спалучэнняў, ужыванне слова з неўласцівым яму значэннем, празмернае выкарыстанне русізмаў, парушэнне лексічнай спалучальнасці слоў, ужыванне таўталагічных канструкцый, памылкі ў выкарыстанні роду і ліку назоўнікаў, у пабудове словазлучэнняў, структуры сказаў і інш.

Выправіць падобныя хібы можна праз заданні на супастаўленне маўленчых з'яў у беларускай і рускай мовах.

Так, падчас работы па фанетычнай інтэрферэнцыі падбіраюцца словы-тэрміны на вымаўленне фрыкатыўнага гука [г] і [ў], на зацвярдзелыя зычныя [р] і [ч], на з'явы акання, дзекання і цекання і інш.

Для папярэджання лексічных памылак падбіраецца лексіка на тэмы, звязаныя з будучай прафісіяй, напр.: абарона курсавой, дыпломнай работ, вучэбная і вытворчая практыка, замежная камандзіроўка і інш.

Прапануецца таксама шмат дыялогаў і тэкстаў, якія змяшчаюць лексіку маўленчага службовага этыкету і культуры зносін. Студэнты знаёмяцца з асаблівасцямі маналагічнага і дыялагічнага маўлення, вучацца весці пасяджэнні, засвойваюць этыкетныя формы фармулёвак пытанняў, выражэння нязгоды з тым, каб пазбегнуць канфліктаў і абвастрэння спрэчак.

Правільнае беларускамоўнае маўленне, падбор адпаведнай лексікі, занатоўванне інфармацыі ў форме тэзісаў, тэставыя заданні, сітуацыйныя маўленчыя заданні на развіццё дыялагічных умен-

няў, аналіз і пераклад тэкстаў па спецыяльнасці, разважанне і дыскусія на зададзенай тэме і г.д. адыгрываюць немалаважную ролю пры ацэнцы маўленчай работы студэнтаў. А ўзаемны аналіз маўлення суразмоўцаў спрыяе яшчэ і ўстанаўленню і падтрымцы кантакту з аўдыторыяй.

Таму справядлівая думка, што “вучыцца мове – значыць авалодаваць яе правіламі і нормамі; выхоўваць словам (ці праз слова) – значыць фарміраваць пачуццё мовы, моўны густ; зрабіць адукаваным – значыць моўна кампетэнтным, свабодным у выбары тых ці іншых моўных паводзін” [1, с.145].

Літаратура

1. Лебедзева, С.В. Тэхнічная адукацыя: моўны аспект //Тэорыя і практика преподавания лингвистических дисциплин в вузах негуманитарного профиля : материалы III Междунар.науч.-практ.конф. – Часть I. – Горки, 2010. – С.144-146.

УДК 94 (575.4)

О.В. Платоненко

УО «Белорусский государственный аграрный технический университет», г. Минск, Республика Беларусь

АУДИТИВНЫЕ УМЕНИЯ ИНОЯЗЫЧНОЙ РЕЧИ: ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ИНТЕРПРЕТАЦИЯ

Понимание воспринимаемого при аудировании в значительной степени зависит от внимания слушателя, поскольку беспереводное понимание представляет собою не только довольно сложный, но и очень быстрый мыслительный процесс, требующий максимальной концентрации внимания со стороны слушающего. Физиологами установлено, что те ощущения, на которые слушатель не обращал внимания, не регистрируются соответствующими отделами коры головного мозга. Поэтому для более эффективной тренировки слуха студентов следует целенаправленно направлять их мыслительные процессы, с тем, чтобы возникающие при аудировании представления помогали пониманию. С этой целью нужно мобилизовать как произвольное, так и непроизвольное понимание слушателей. Для понимания ключевую роль играют различные виды памяти и установка. Восприятие и память – две стороны одного и того же процесса познания мира. То, что восприни-